

Advies

Rolnummer: LPL. 145

DE BEDRIJFSCOMMISSIEKAMER VOOR LAGERE
PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN, ADVISERENDE NAAR
AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES
INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

de bestuurder van het Centrum voor de Kunsten Eindhoven , hierna te noemen: de
bestuurder, enerzijds

en

De ondernemingsraad van het Centrum voor de Kunsten Eindhoven hierna te
noemen: de ondernemingsraad, anderzijds.

Verloop van de procedure

Naar aanleiding van het advies van de Bedrijfscommissie d.d. 7 maart 2008 is
door de bestuurder en de ondernemingsraad van het Centrum voor de Kunsten
Eindhoven (hierna: CKE) uitvoerig gesproken over het aanpassen van de
zetelverdeling binnen de ondernemingsraad zoals opgenomen in artikel 9 van het
reglement van de ondernemingsraad.

De ondernemingsraad en de bestuurder hebben evenwel niet kunnen komen tot
overeenstemming.

De ondernemingsraad heeft vervolgens de bestuurder een conceptversie van het
nieuwe reglement toegestuurd. In artikel 9 van het reglement is opgenomen dat:
“indien er niet meer kandidaten zijn gesteld dan er plaatsen zijn te vervullen in de
ondernemingsraad, vinden er geen verkiezingen plaats en worden de gestelde
kandidaten geacht te zijn gekozen.

Verdeling van de zetels in de ondernemingsraad is zodanig, dat de verschillende
groepen van de in de ondernemingsraad werkzame personen in de OR
vertegenwoordigd kunnen zijn. Dat wil zeggen dat er vier zetels bezet worden
door de Muziekschool en de Dansschool samen en drie door de overige
afdelingen”.

Behandeling van het geschil

Bij brief van 14 januari 2009 heeft de bestuurder de Bedrijfscommissie verzocht te
adviseren inzake een geschil dat is gerezen tussen hem en de ondernemingsraad.

Ten behoeve van de behandeling van het verzoek heeft de Bedrijfscommissie het
geschil doorgestuurd naar de Kamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen
(hierna: de Kamer).

Door de Bedrijfscommissie hiertoe op 17 februari 2009 verzocht heeft mevrouw S. Apécéchéa, namens de ondernemingsraad op 23 februari 2009, door de Kamer ontvangen op 27 februari 2009, gereageerd op de door de bestuurder ingediende stukken.

Na herhaald uitstel op verzoek van partijen heeft de Kamer partijen in de gelegenheid gesteld om op dinsdag 21 april 2009 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

Namens de ondernemingsraad zijn verschenen mevrouw S. Apécéchéa (secretaris ondernemingsraad) en mevrouw M. van Overbeek (lid ondernemingsraad).

De bestuurder, de heer R.L.J.J. Jansen, is ter zitting in persoon verschenen.

Desgevraagd hebben partijen aangegeven te kunnen instemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

Voorts heeft de ondernemingsraad laten weten het advies niet als bindend te beschouwen. Van een bindend advies is derhalve geen sprake.

Omvang van het geschil

De omvang van het geschil wordt bepaald door de vraag of de ondernemingsraad die een evenredige vertegenwoordiging kent in zijn reglement kan vastleggen dat vier zetels zullen worden bezet door medewerkers van de muziekschool en de dansschool gemeenschappelijk en dat de overige drie zetels worden bezet door de overige afdelingen.

Standpunt van de bestuurder

De bestuurder stelt zich op het standpunt dat de Bedrijfscommissie in haar advies uit het voorjaar van 2008 heeft opgemerkt dat de ondernemingsraad een keuze zal moeten maken tussen het personenstelsel of het kiesgroepenstelsel. Naar het oordeel van de bestuurder is de opstelling van de ondernemingsraad onduidelijk, strijdig met (de bedoeling van) de WOR en niet in het belang van de organisatie. Voorts is hij van mening dat de keuzen voor het aantal zetels voor de Muziek- en Dansschool volkomen willekeurig. Het CKE kent zes inhoudelijke afdelingen en drie ondersteunende. Het standpunt van de ondernemingsraad ten aanzien van het aantal zetels voor de Muziek- en Dansschool betekent dat voor de overige zeven afdelingen drie zetels beschikbaar zijn

Standpunt van de ondernemingsraad

De ondernemingsraad voert aan dat de bestuurder van het CKE in 2008 een verzoek om advies dan wel bemiddeling heeft gestuurd aan de Bedrijfscommissie. Het advies dat de Bedrijfscommissie heeft uitgebracht naar aanleiding van dit verzoek vertoont naar de mening van de ondernemingsraad overlap met het huidige verzoek van de bestuurder. De samenstelling van de ondernemingsraad

wordt immers door de bestuurder opnieuw ter discussie gesteld. De ondernemingsraad heeft uit het advies van de Bedrijfscommissie opgemaakt dat deze het verzoek van de bestuurder niet ontvankelijk heeft verklaard voor zover dit betrekking heeft op de samenstelling van de ondernemingsraad. De discussie over dit onderwerp is voor wat de ondernemingsraad betreft dan ook gesloten. De ondernemingsraad voert aan dat het aan de ondernemingsraad is om te bepalen hoe de zetels worden verdeeld. De ondernemingsraad meent dat zowel de WOR als het advies van de Bedrijfscommissie dit standpunt ondersteunen.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Art. 8.

1. De ondernemingsraad maakt een reglement waarin de onderwerpen worden geregeld die bij of krachtens deze wet ter regeling aan de ondernemingsraad zijn opgedragen of overgelaten. Het reglement bevat geen bepalingen die in strijd zijn met de wet of die een goede toepassing van deze wet in de weg staan. Alvorens het reglement vast te stellen, stelt de ondernemingsraad de ondernemer in de gelegenheid zijn standpunt kenbaar te maken. De ondernemingsraad verstrekt onverwijld een exemplaar van het vastgestelde reglement aan de ondernemer en aan de bedrijfscommissie.

2. (...)

3. (...)

Art. 9.

1. (...)

2. (...)

3. De ondernemingsraad kan in zijn reglement bepalen, dat voor bepaalde groepen van in de onderneming werkzame personen, dan wel voor bepaalde onderdelen van de onderneming afzonderlijke kandidatenlijsten worden ingediend, ten einde als grondslag te dienen voor de verkiezing door de betrokken personen of onderdelen van een tevens in het reglement te bepalen aantal leden van de ondernemingsraad. Indien de ondernemingsraad van deze bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, gelden de in het tweede lid ten aanzien van het indienen van kandidatenlijsten gestelde eisen voor iedere aangewezen groep of ieder aangewezen onderdeel afzonderlijk.

4. De ondernemingsraad treft, indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze wet in de onderneming, voorzieningen in zijn reglement opdat de verschillende groepen van de in de onderneming werkzame personen zoveel mogelijk in de ondernemingsraad vertegenwoordigd kunnen zijn.

Art. 36.

1. (...)

2. De ondernemingsraad en de ondernemer kunnen de kantonrechter verzoeken te bepalen dat de ondernemer, onderscheidenlijk de ondernemingsraad gevolg dient te geven aan hetgeen overigens bij of krachtens deze wet is bepaald, een en ander voor zover dit van de ondernemer onderscheidenlijk de ondernemingsraad afhangt.

3. Een verzoek aan de kantonrechter op grond van deze wet, is niet ontvankelijk indien de verzoeker niet vooraf schriftelijk de bemiddeling van de bedrijfscommissie heeft gevraagd. De bedrijfscommissie stelt de wederpartij in de gelegenheid betreffende het verzoek te worden gehoord. De bedrijfscommissie tracht een minnelijke schikking tussen partijen tot stand te brengen. Indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, brengt de bedrijfscommissie binnen twee maanden nadat haar bemiddeling is gevraagd, aan partijen schriftelijk verslag van haar bevindingen uit met een advies betreffende de oplossing van het geschil. De bedrijfscommissie kan de termijn voor het uitbrengen van haar advies met instemming van beide partijen voor ten hoogste twee maanden verlengen.
4. t/m 8. (...)

Het reglement van de ondernemingsraad van het centrum voor de Kunsten te Eindhoven dateert van 7 juli 2002 en is in het bezit van de Bedrijfscommissie.

Overwegingen van de Kamer bij haar advies

De Kamer ziet zich gesteld voor een tweetal vragen. Ten eerste zal de Kamer de vraag moeten beantwoorden of de bestuurder ontvankelijk is in zijn verzoek aan de Bedrijfscommissie. Indien de Kamer tot het oordeel komt dat de bestuurder ontvankelijk is, dan zal de Kamer de vraag moeten beantwoorden of de zetelverdeling van de ondernemingsraad strookt met de organisatiestructuur en de bedrijfsvoering van CKE.

Zoals partijen in hun producties en tijdens de hoorzitting hebben opgemerkt heeft de Bedrijfscommissie tijdens de behandeling van geschil LPL.135 de ondernemingsraad erover geïnformeerd dat zijn reglement onduidelijk is ten aanzien van de wijze waarop de ondernemingsraad wordt verkozen. Nu de bestuurder van mening is dat het nieuwe reglement van de ondernemingsraad op dit punt op z'n minst onduidelijk is en aanpassing behoeft en de ondernemingsraad hiertoe niet bereid is, maakt naar het oordeel van de Bedrijfscommissie dat de bestuurder kan worden ontvangen in zijn verzoek.

De Bedrijfscommissie heeft in haar advies overwogen dat de verkiezingen voor de ondernemingsraad in principe volgens een aantal stelsels kunnen verlopen:

1. de ondernemingsraad kan ervoor kiezen de ondernemingsraad te laten kiezen volgens het evenredigheidsstelsel (alle medewerkers kunnen op iedere kandidaat stemmen);
2. voorts kan de ondernemingsraad ervoor kiezen het kiesgroepenstelsel toe te passen waarbij de medewerkers binnen een kiesgroep kunnen stemmen op kandidaten vanuit de eigen kiesgroep;
3. tot slot kan, zo blijkt uit artikel 9, derde lid van de WOR en de literatuur, ervoor worden gekozen om een tussen variant in te voeren.

De Bedrijfscommissie stelt op basis van de beschikbare informatie en hetgeen tijdens de hoorzitting is toegelicht vast dat bij het CKE sprake is van het kiezen volgens de tussenvariant.

Aan een dergelijke tussenvariant wordt wel de eis gesteld dat, behoudens bijzondere omstandigheden, er naar gestreefd moet worden dat de

vertegenwoordiging van de verschillende groepen van in de onderneming werkzame personen zo evenredig mogelijk is. De ondernemingsraad zal nauwkeurig moeten omschrijven welk gedeelte van de organisatie volgens het evenredigheidsbeginsel kiest en welk deel van de organisatie volgens het kiesgroepenstelsel kiest. Tevens dient het aantal zetels dat beide stelsels ter beschikking staat te doen aan de samenstelling van de organisatie. De Kamer is met de ondernemingsraad van mening dat het hem vrij staat te kiezen volgens welk stelsel hij de leden van de ondernemingsraad wil laten kiezen. De bepalingen die de ondernemingsraad in dit kader opneemt in zijn reglement mogen echter niet in de weg staan aan een goede toepassing van de WOR, zo blijkt uit artikel 8, eerste lid van de WOR. Tijdens de hoorzitting heeft de Kamer de ondernemingsraad erop gewezen dat hij zich wel realiseren dat artikel 9, vierde lid, van de WOR vereist dat ernaar moet worden gestreefd dat de vertegenwoordiging van de verschillende groepen van in de onderneming werkzame personen in de ondernemingsraad zo evenredig mogelijk is. In het reglement van de ondernemingsraad moeten hiertoe voorzieningen worden getroffen. De keuze van de ondernemingsraad om de ondernemingsraad deels via het evenredigheidsstelsel (drie zetels voor vijf onderdelen van het CKE) en het kiesgroepenstelsel (vier zetels voor twee groepen binnen het CKE) is, zo blijkt uit aantal medewerkers dat werkzaam is bij de diverse onderdelen van het CKE, een evenredige verdeling. Op basis van de beschikbare informatie is de Kamer van oordeel dat de keuze van de ondernemingsraad voor het gedeelde systeem voldoende nauwkeurig is beschreven en stelt dat deze keuze de medezeggenschap binnen CKE in ieder geval niet belemmert.

De Kamer ziet evenwel aanleiding om de ondernemingsraad een drietal aanbevelingen te doen die het reglement verbeteren en de vacatures binnen de ondernemingsraad op een correcte wijze kunnen worden vervuld.

Ten eerste: eind maart 2009 verkiezingen geweest voor de ondernemingsraad. Tijdens de hoorzitting is het de Kamer gebleken dat bij deze verkiezingen slechts vijf kandidaten zich beschikbaar hadden gesteld voor de ondernemingsraad. Aangezien de ondernemingsraad zeven zetels telt zijn alle vijf de kandidaten in de ondernemingsraad gekomen als ware zij gekozen. Uit de toelichting tijdens de hoorzitting is het de Kamer gebleken dat vier van de vijf kandidaten werkzaam zijn bij de muziek/dansschool zijn. Aangezien deze kiesgroep op basis van het reglement recht heeft op vier zetels in de ondernemingsraad konden de kandidaten uit deze kiesgroep dan ook allemaal deelnemen in de ondernemingsraad. Het reglement van de ondernemingsraad regelt evenwel niet wat er moet gebeuren wanneer er daadwerkelijk verkiezingen voor de ondernemingsraad zouden moeten plaatsvinden. Kiezen de kiesgerechtigde medewerkers van de muziek- en dansschool uit hun midden vier kandidaten die in de ondernemingsraad komen? Of kunnen alle kiesgerechtigde medewerkers van het CKE op iedere kandidaat stemmen die zich verkiesbaar heeft gesteld, los van het organisatieonderdeel waar hij of zij werkzaam is? De ondernemingsraad heeft tijdens de hoorzitting toegelicht dat hij niet op voorhand heeft besloten op welke wijze de medewerkers stemmen wanneer dit bij verkiezingen noodzakelijk is. De Kamer meent dat de ondernemingsraad hierin te kort is geschoten. Voorafgaand aan de verkiezingen

moet duidelijkheid bestaan over alle spelregels die van toepassing zijn op de verkiezingen, dus ook op welke kandidaten de kiesgerechtigden hun stem kunnen uitbrengen. De Kamer stelt dan ook voor dat de ondernemingsraad zijn reglement bij dit artikel met een artikellid uitbreidt en hierin vermeldt op welke kandidaten de kiesgerechtigden hun stem kunnen uitbrengen.

Voorts is het de Kamer, zoals eerder gemeld, tijdens de hoorzitting gebleken dat slechts vijf van de zeven beschikbare zetels in de ondernemingsraad zijn bezet. Op grond van de WOR betekent dit dat de ondernemingsraad en de bestuurder in de komende zittingsperiode zich zullen moeten inspannen om kandidaten te vinden voor de vacante zetels. De Kamer hecht in dit kader eraan dat, uitgaande van het reglement, eventuele kandidaten vanuit de muziek- en dansschool niet op de vacante zetels kunnen worden geplaatst. Tijdens de hoorzitting is immers toegelicht dat de dans- en muziekschool reeds vier leden hebben in de ondernemingsraad. Dit betekent dat alle zetels die in het reglement aan deze onderdelen van het CKE zijn toegekend zijn vervuld. De wervingsactiviteiten zullen zich dan ook moeten toespitsen op andere bedrijfsonderdelen dan de muziek- en dansschool.

Tot slot geeft de Kamer partijen in overweging om in onderling overleg te komen tot uitbreiding van het aantal personen dat actief en passief kiesrecht heeft. Partijen kunnen, indien dit bevorderlijk is voor de medezeggenschap, op basis van artikel 6, vijfde lid, van de WOR afwijken van de wettelijke eisen die gelden voor het actief en passief kiesrecht. Partijen (of de ondernemingsraad afzonderlijk) zouden kunnen vastleggen dat bijvoorbeeld gedetacheerden of medewerkers met een tijdelijke aanstelling zich verkiesbaar kunnen stellen voor de ondernemingsraad en tevens kunnen stemmen op kandidaten voor de raad. Voor medewerkers die zich kandidaat stellen voor de ondernemingsraad zou wel als eis kunnen gelden dat de werkzaamheden van een dusdanige omvang zijn dat ervan mag worden uitgegaan dat de betreffende kandidaat minimaal gedurende de zittingsduur werkzaam blijft bij CKE. De wijzigingen in het actieve en passieve kiesrecht zullen door de ondernemingsraad moeten worden vastgelegd in zijn reglement.

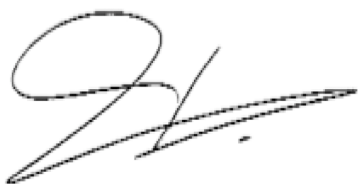
Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.145

Advies

Alhoewel het reglement een juist kiesstelsel bevat, adviseert de Bedrijfscommissie het reglement aan te passen conform hetgeen hiervoor is overwogen.

Den Haag, d.d. 4 juni 2009

De Bedrijfscommissiekamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,
namens deze,

P.L.M. Marijnissen
voorzitter

mr. M.P. Hofkes
secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).